

provincie **HOLLAND**
ZUID

GS-Voorstel

Besluitnummer
PZH-2021-773418157 DOS-2015-
0005387

Status
A-Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
20 april 2021

Eindtermijn
n.v.t.

Onderwerp

Handreiking financiële participatie

Advies

1. Vast te stellen de 'Handreiking financiële participatie' waarin concrete handvatten benoemd zijn voor de realisatie van lokaal eigendom bij hernieuwbare energieprojecten;
2. Vast te stellen de brief waarmee het college Provinciale Staten informeert over de 'Handreiking financiële participatie';
3. Vast te stellen de publiekssamenvatting bij het voorstel Handreiking financiële participatie'.

Besluit GS

vastgesteld conform advies

Bijlagen

1. 'Handreiking financiële participatie'
2. GS brief - Handreiking financiële participatie - DOS-2015-0005387

1 Toelichting voor het College

Zie ook de brief aan PS.

De komende tijd worden veel belangrijke besluiten genomen rondom hernieuwbare energie op land en ruimtelijke ordening. Daarbij is een belangrijke rol weggelegd voor lokale energiecoöperaties. Zij vergroten het draagvlak -en mogelijk ook de acceptatie- van projecten en zorgen ervoor dat de rendementen in de regio blijven. In 2019 is in het klimaatakkoord afgesproken om te streven naar 50% lokaal eigendom bij projecten van duurzame elektriciteitsopwekking. Uit veel gemeenten krijgen wij vragen over hoe zij op een houdbare manier ruimte kunnen bieden aan lokale initiatieven. De laatste maanden is veel gepubliceerd over dit onderwerp en de consensus is dat overheden niet kunnen afdwingen -en dat wellicht ook niet moeten willen- dat een project voor 50% in handen komt van de lokale omgeving (bewoners en/of bedrijven). Overheden kunnen wel in elke fase van beleidsvorming keuzes maken die de kans op een geslaagd project met een aandeel lokaal eigendom conform het streven in het klimaatakkoord verhogen. Zeker in het kader van de besluitvorming rondom de RES'en en in aanloop naar de Omgevingswet zijn er veel kansen om lokaal eigendom van duurzame energieprojecten te realiseren.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excusief BTW	: € 0,00
Programma	: Programma 3 - Schone energie voor iedereen
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

n.v.t

2 Voorafgaande besluitvorming

Onderschrijving van actief bijdragen aan de uitvoering van het klimaatakkoord door Provinciale Staten in november 2019.

Instemming PS met het beleid voor ambitie 3 'Schone energie voor iedereen' in de begroting.

3 Proces

De aanleiding voor het schrijven van deze handreiking waren vragen die wij kregen uit diverse gemeenten over hoe zij ruimte kunnen bieden aan lokale initiatieven. Al snel bleek dat er geen eenduidig antwoord is en dat de weg naar lokaal eigendom afhankelijk is van afzonderlijke besluitvorming per project.

Op het moment dat beleid wordt opgesteld is vaak nog geen concreet project in beeld en wordt er geen rekening mee gehouden met hoe projecten deels eigendom kunnen worden van de lokale omgeving. Als er na verloop van tijd sprake is van een project, is het de vraag of er een voldoende draagkrachtige lokale coöperatie in de gemeente actief is die het project mede kan ontwikkelen. De wil om lokaal eigendom te realiseren is er over het algemeen maar de kansen

zijn snel gemist.

Ondertussen heeft Energie Samen¹ in heel Nederland ervaring op gedaan met succesvolle lokale projecten. Deze lessen hebben we nu laten expliciteren, om ze deelbaar te maken. De handreiking is opgesteld door adviesbureau Bosch en van Rijn in nauwe samenwerking met Energie Samen.

Eventueel kan de provincie er later voor kiezen om ook in haar eigen omgevingsbeleid kaders op te nemen rondom lokaal eigendom daar waar de provincie zelf bevoegd gezag of grondeigenaar is. Op dit moment wordt onderzocht of dat al aan de orde is bij de herziening van de energiemodule van de Omgevingsvisie, waarvan de start is voorzien in Q3 2021.

4 Participatie en rolneming

Het rapport is in een gezamenlijke werkgroep opgesteld en in concept besproken met een aantal betrokkenen uit gemeenten in de provincie Zuid-Holland. Ook is er in ambtelijk verband binnen IPO en VNG over gesproken, omdat op dit moment veel gemeenten op zoek zijn naar richting rondom financiële participatie. Naar aanleiding daarvan is de tekst aangevuld, onder andere met informatie over de 'maatschappelijke tender'. Met dit instrument wordt geëxperimenteerd, hopelijk biedt het nieuwe mogelijkheden voor gemeenten om te sturen op meer lokaal eigendom van energieprojecten.

5 Communicatiestrategie

De handreiking wordt gedeeld met gemeenten door middel van provinciale kanalen, zoals de nieuwsbrief Schone Energie, website en de RES Talk, alsmede via procesadviseurs die in contact staan met gemeenten. Daarnaast wordt de handreiking verspreid via Energie Samen en het Netwerk van Zuid-Hollandse energie-coöperaties. Ook wordt er in IPO-VNG en NPRES verband aandacht aan gegeven.

1 Koepel van Nederlandse energie-coöperaties